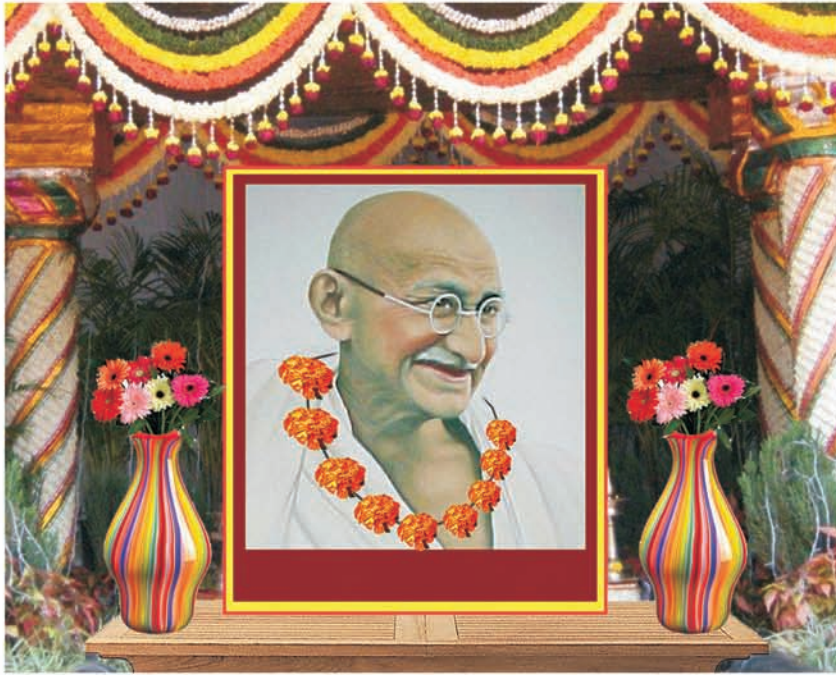

ତ୍ରିଶାଢ଼ବା ବଦଳରେ ଗୁଣିବା

ପାଠ-୧୦

ଗାନ୍ଧି ଜୟନ୍ତୀରେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସଭାର ଆୟୋଜନ କରାଗଲା । ସୁନ୍ଦରଭାବେ ସଜାଯାଇ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଫଟୋରେ ଫୁଲମାଳ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉପର ଚିତ୍ର ଦେଖି ଲେଖ —

ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ହାରରେ ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା = _____

୧ମ ଫୁଲଦାନୀରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ? _____

୨ୟ ଫୁଲଦାନୀରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ? _____

ଏଠାରେ ୯ଟି ଫୁଲରେ ଗୋଟିଏ ହାର । ୭ଟି ଫୁଲରେ ଗୋଟିଏ ଫୁଲଦାନୀ ସଜାଯାଇଛି ।

ଏକ ପ୍ରକାରର ଏକାଧିକ ଜିନିଷକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦଳ କରାଯାଏ ।

- ଦଳରେ ଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଗଣ, ସମାନ ସଂଖ୍ୟକ ଚିତ୍ର ଥିବା ଦଳକୁ ଗାର ଦେଇ ଚିହ୍ନାଅ ।

- ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ବଗିଚାକୁ ଯାଇ କହିଲେ, ଯେଉଁ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାଙ୍କର ଫୁଲଗଛ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ହେବ ସେମାନଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲା ଯାଇ କେମିତି ଗଛ ହିସାବ କଲେ - ଦେଖ ।

ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିର ଗଛ ସଂଖ୍ୟା = ୩

ଧାଡ଼ି ସଂଖ୍ୟା = ୪

୪ଗୋଟି ୩କୁ ମିଶାଇଲେ $୩ + ୩ + ୩ + ୩$ କେତେ ହେବ ?

$$୩ + ୩ + ୩ + ୩ =$$

$$୬ + ୩ + ୩ =$$

$$୯ + ୩ = ୧୨$$

ତେବେ ଫୁଲଗଛ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ? _____

● ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ଥିବା ଗଛସଂଖ୍ୟା = ୪

ଧାଡ଼ି ସଂଖ୍ୟା = ୪

ମୋଟ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା = ୪ + ୪ + ୪ + ୪ = _____

ମୋଟରେ _____ ଗଛ ଅଛି ।

ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା = _____

ଧାଡ଼ି ସଂଖ୍ୟା = _____

ମୋଟ ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା = + + =

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା : ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାର ବାରମ୍ବାର ମିଶାଣ କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷକ ଅଧିକ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବେ ।
ସମ୍ଭବତଃ ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁ (ଗୋଡ଼ି, ଫଳ, ମଞ୍ଜି, କାଠି) ନେଇ ଏହି କାମ କରାଯିବ ।

ସ୍ବାଧୀନତା ଦିବସ ପ୍ୟାରେଡ଼୍ ଶେଷ ହେଲା । ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ଭାଷଣ ଦେବା ପରେ, ପ୍ରତି ଶ୍ରେଣୀର ମାନିଟରକୁ ନିଜ ନିଜର ଶ୍ରେଣୀର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ହିସାବ କରିବାକୁ କହିଲେ । ପିଲା ସଂଖ୍ୟାକୁ ଦେଖି ମିଠେଇ ଦିଆଯିବ ।

କିଏ କେମିତି, ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ହିସାବ କଲେ ଦେଖ -

ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀର ମନିଟର ହିସାବ କଲା -

ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା = ୩

ଧାଡ଼ି ସଂଖ୍ୟା = ୩

ମୋଟ୍ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା = $୩ + ୩ + ୩ = ୯$

ମନିଟର କହିଲା ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ୯ ଜଣ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ମନିଟର ହିସାବ କଲା -

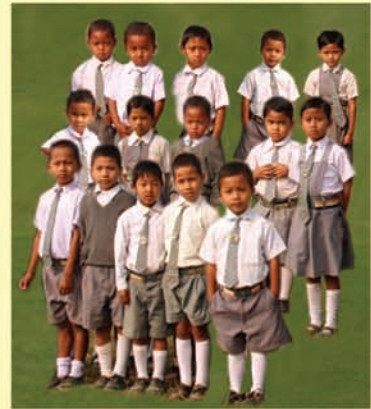
ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା = ୫

ଧାଡ଼ି ସଂଖ୍ୟା = ୩

ମୋଟ୍ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା = $୫ + ୫ + ୫ = ୧୫$

୩ଟି ୫ ର ଯୋଗଫଳ ଯାହା ୫ ର ୩ ଗୁଣ ତାହା ।

ତେଣୁ, ୫ ର ୩ ଗୁଣ = ୧୫

ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ମନିଟର ହିସାବ କଲା -

ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିର ପିଲା ସଂଖ୍ୟା = ୬

ଧାଡ଼ି ସଂଖ୍ୟା = ୩

ମୋଟ୍ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା = $୬ + ୬ + ୬ = ୧୮$

ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ମୋଟ୍ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା = ୬ ର ୩ ଗୁଣ = ୧୮

ଆମେ ଜାଣିଲେ,

$$୩+୩+୩ = ୩ ର ୩ ଗୁଣ = ୩ \times ୩ = ୯$$

$$୫+୫+୫ = ୫ ର ୩ ଗୁଣ = ୫ \times ୩ = ୧୫$$

$$୬+୬+୬ = ୬ ର ୩ ଗୁଣ = ୬ \times ୩ = ୧୮$$

- ଏବେ କୁହ ଓ ଲେଖ,

$$9 + 9 + 9 = 9 \times \boxed{} = \boxed{}$$

$$୪ + ୪ + ୪ + ୪ + ୪ = ୪ \times \boxed{} = \boxed{}$$

$$୫ + ୫ + ୫ + ୫ = ୫ \times \boxed{} = \boxed{}$$

$$୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦ = ୧୦ \times \boxed{} = \boxed{}$$

	ଗୋଟିଏ ୯ = ୯	$9 \times ୧ = 9$
	୨ ଟି ୯ $9 + 9 = ୪$	$9 \times ୨ = ୪$
	୩ ଟି ୯ ର ଯୋଗ $9 + 9 + 9 = ୬$	$9 \times ୩ = \boxed{}$
	୪ ଟି ୯ ର ଯୋଗ $9 + 9 + 9 + 9 = ୮$	$9 \times ୪ = \boxed{}$
	୫ ଟି ୯ ର ଯୋଗ	$9 \times ୫ = \boxed{}$
	୬ ଟି ୯ ର ଯୋଗ	$9 \times ୬ = \boxed{}$
	୭ ଟି ୯ ର ଯୋଗ	$9 \times ୭ = \boxed{}$
	୮ ଟି ୯ ର ଯୋଗ	$9 \times ୮ = \boxed{}$
	୯ ଟି ୯ ର ଯୋଗ	$9 \times ୯ = \boxed{}$
	୧୦ ଟି ୯ ର ଯୋଗ	$9 \times ୧୦ = \boxed{}$

'୨' ର ଗୁଣନ ସାରଣୀ

୨ '୨' ର ୧ ଗୁଣ ୨	୨ ୧ ୨
୨ + ୨ = ୪ ୨ ର ୨ ଗୁଣ ୪	୪ ୨ ୨
୨ + ୨ + ୨ = ୬ ୨ ର ୩ ଗୁଣ ୬	୬ ୩ ୨
୨+୨+୨+୨ = ୮ ୨ ର ୪ ଗୁଣ ୮	୮ ୪ ୨
୨ + ୨+୨+୨+୨ = ୧୦ ୨ ର ୫ ଗୁଣ ୧୦	୧୦ ୫ ୨
୨ + ୨ + ୨+୨+୨+୨ = ୧୨ ୨ ର ୬ ଗୁଣ ୧୨	୧୨ ୬ ୨
୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨ = ୧୪ ୨ ର ୭ ଗୁଣ ୧୪	୧୪ ୭ ୨
୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨ = ୧୬ ୨ ର ୮ ଗୁଣ ୧୬	୧୬ ୮ ୨
୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨ = ୧୮ ୨ ର ୯ ଗୁଣ ୧୮	୧୮ ୯ ୨
୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨+୨ = ୨୦ ୨ ର ୧୦ ଗୁଣ ୨୦	୨୦ ୧୦ ୨

କେମିତି ପଢ଼ିବା

ଦୁଇ କେ ଦୁଇ
ଦୁଇ ଦୁଣେ ଚାରି
ଦୁଇ ତିରି ଛଅ
ଦୁଇ ଚଉ ଆଠ
ଦୁଇ ପଞ୍ଚା ଦଶ
ଦୁଇ ଷୋ ବାର
ଦୁଇ ସତା ଚଉଦ
ଦୁଇ ଅଷ୍ଟା ଷୋହଳ
ଦୁଇ ନୁଆଁ ଅଠର
ଦୁଇ ଦଶା କୋଡ଼ିଏ

ଏହାକୁ ଏପରି ଲେଖିବା :

୨	୪	୬	୮	୧୦	୧୨	୧୪	୧୬	୧୮	୨୦
୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୨	୨	୨	୨	୨	୨	୨	୨	୨	୨

୮୯

ସେହିପରି '୩' ର ଗୁଣନ ଖନ୍ଦା ତିଆରି କର ।

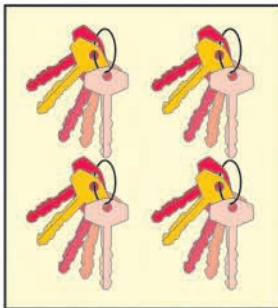
୩	୨	୯							
୧	୨	୩	୪	୫	୬				
୩	୩	୩	୩	୩	୩				

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା : ୨ଟି ଲେଖାଏଁ ଗୋଡ଼ି ୧୦ ଥର ନେଇ ୨ର ଗୁଣନଖନ୍ଦା କିପରି ବାହାରିବ ତାହା ପିଲାମାନେ କରିବେ । ସେହିଭଳି ବସ୍ତୁ ନେଇ ୩, ୪, ୫, ୧୦ର ଗୁଣନଖନ୍ଦା ବାହାର କରାଯିବ । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗୁଣନଖନ୍ଦା ଘୋଷି ମନେ ରଖିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

୧. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର -

(କ)

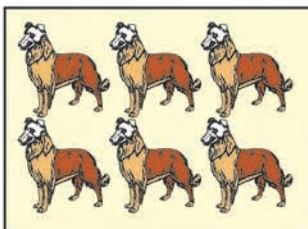

ଗୋଟିଏ ପେନ୍ଥାରେ ଚାବି ସଂଖ୍ୟା = _____

ପେନ୍ଥା ସଂଖ୍ୟା = _____

ମୋଟ ଚାବି ସଂଖ୍ୟା = _____ × _____ = _____

(ଖ)

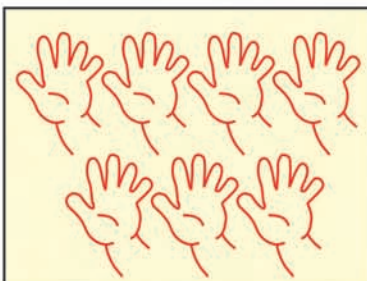

ଗୋଟିଏ କୁକୁରର ଗୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟା = _____

କୁକୁର ସଂଖ୍ୟା = _____

୬ଟି କୁକୁରର ମୋଟ ଗୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟା = _____ × _____ = _____

(ଗ)

ଗୋଟିଏ ହାତର ଆଙ୍ଗୁଠି ସଂଖ୍ୟା = _____

ହାତ ସଂଖ୍ୟା = _____

୮ଟି ହାତର ଆଙ୍ଗୁଠି ସଂଖ୍ୟା = _____ × _____ = _____

୨. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର -

(କ)

ଗୁଣନକ୍ରିୟା	ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଳରେ ଜିନିଷ ସଂଖ୍ୟା	ଦଳ ସଂଖ୍ୟା	ଜିନିଷର ଚିତ୍ର
୨ x ୩	୨	୩	
୩ x ୩			
୪ x ୨			
୫ x ୨			
୮ x ୨			

(ଖ) ଖାଲି ଘରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

$୪ + ୪ + ୪ + ୪ + ୪$	$୪ \times ୫ = ୨୦$
$୫ + ୫ + ୫ + ୫ + ୫ + ୫$	
$୩ + ୩ + ୩ + ୩$	
$୨ + ୨ + ୨ + ୨ + ୨ + ୨ + ୨ + ୨ + ୨$	
$୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦ + ୧୦$	

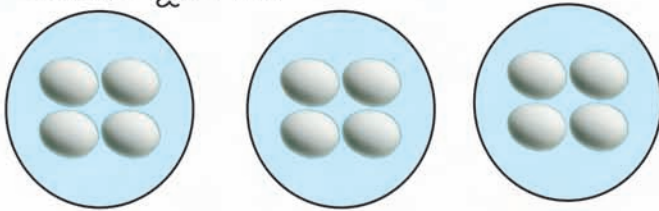
(ଗ) ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

$୪ + ୪ + ୪ + ୪ + ୪$	$= ୨୦$	$୪ \times ୫ = ୨୦$
$୫ + ୫ + ୫ + ୫$	$= ୨୦$	
$୩ + ୩ + ୩ + ୩ + ୩ + ୩$	$= \square$	

୩. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର

(କ)

୪ର _____ ଗୁଣ = _____ × _____ = _____

(ଖ)

୫ର _____ ଗୁଣ = _____ × _____ = _____

୪. ଗୁଣନ କରି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

×	୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮	୯	୧୦
୧	୧	୨	୩	୪	୫	୬		୮		୧୦
୨	୨	୪								
୩										
୪										
୫										
୧୦										

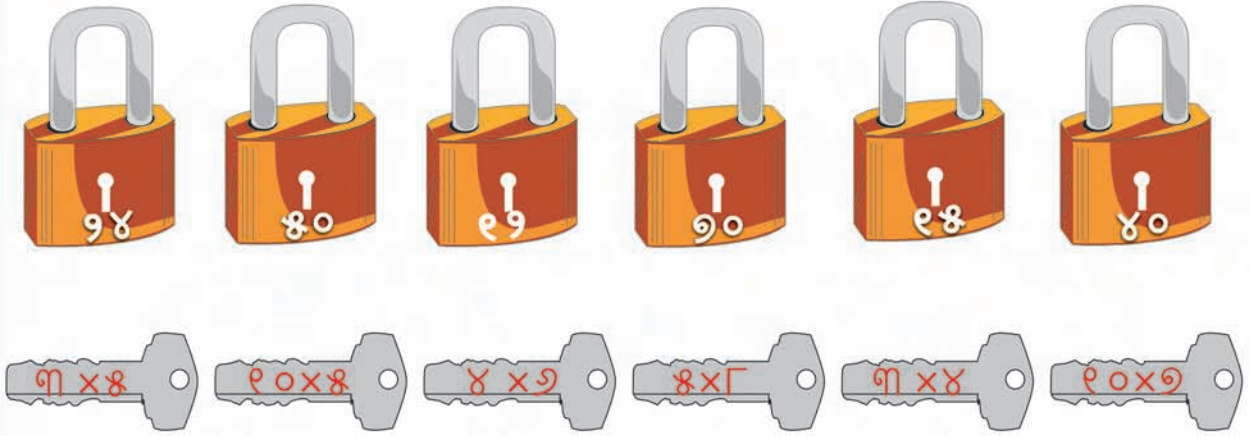
ଏହିପରି ଏକ ସାରଣୀ ତିଆରି କରି ଶ୍ରେଣୀରେ ଟାଙ୍ଗ ।

୫. ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) ଗୋଟିଏ ରିକ୍ସାର ୩ଟି ଚକ, ୫ଟି ରିକ୍ସାର କେତୋଟି ଚକ ? 	ଗୋଟିଏ ରିକ୍ସାର ଚକ ସଂଖ୍ୟା = ୩ ୫ଟି ରିକ୍ସାର ଚକ ସଂଖ୍ୟା = ୩ ର ୫ ଗୁଣ $୩ \times ୫ = ୧୫$ $\therefore$ ୫ଟି ରିକ୍ସାର ୧୫ ଟି ଚକ ।
(ଖ) ଗୋଟିଏ ବେଲୁନ୍ର ଦାମ ୪ ଟଙ୍କା ହେଲେ ୪ ଟି ବେଲୁନ୍ର ଦାମ କେତେ ? 	
(ଗ) ୩ ଜଣ ପିଲାଙ୍କର ଡାହାଣ ହାତର ମୋଟ ଆଙ୍ଗୁଠି ସଂଖ୍ୟା କେତେ ? 	
(ଘ) ୭ଟି କଙ୍କଡ଼ାର କେତୋଟି ଗୋଡ଼ ? 	
(ଙ) ଦିନୋଟି ସାଇକେଲ୍ ଓ ଚାରୋଟି ରିକ୍ସାର ମୋଟ ଚକ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ? 	

୬. ଯେଉଁ ତାଲା ଯେଉଁ ଚାବିରେ ଖୋଲିବ, ଗାର ଦେଇ ଯୋଡ଼ ।

୭. କୁହ ଓ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- (କ) ଗୋଟିଏ ଗାଡ଼ିର ୪ ଚକ, ସେହିଭଳି ୨ଟି ଗାଡ଼ିର କେତୋଟି ଚକ ? _____
- (ଖ) ଗୋଟିଏ ହାତରେ ୫ଟି ଆଙ୍ଗୁଠି, ୩ଟି ହାତରେ କେତୋଟି ଆଙ୍ଗୁଠି ? _____
- (ଗ) ୪ର ୨ ଗୁଣ କେତେ ହେବ ? _____
- (ଘ) ୧୦ର ୨ ଗୁଣ କେତେ ? _____
- (ଙ) ୪ର ୧୦ ଗୁଣ କେତେ ? _____

ଶିକ୍ଷକଙ୍କପାଇଁ ସୂଚନା : ମନେ ମନେ ହିସାବ କରି କହିବା ପାଇଁ ୨, ୩, ୪, ୫ ଓ ୧୦ର ଗୁଣନଖା ସମ୍ପର୍କିତ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ତିଆରି କରି ଶିକ୍ଷକ ଆଲୋଚନା କରିବେ । ଏଥିପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀରେ କୁଇଜ୍ କାମ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ।

୮. ମୁଁ କିଏ କୁହ ?

- (କ) ୨ ର ୮ ଗୁଣରୁ ବେଶୀ, ୩ ର ୬ ଗୁଣରୁ କମ୍ ? _____
- (ଖ) ୫ର ୪ ଗୁଣରୁ କମ୍, ୩ର ୬ ଗୁଣରୁ ବେଶୀ ? _____
- (ଗ) ୫ର ୬ ଗୁଣରୁ କମ୍, ୪ର ୬ ଗୁଣରୁ ବେଶୀ ? _____

